پیام ۱ از ۳ — ترجمهٔ کامل پژوهش

چکیده، مقدمه، و بخش اول

چکیده

این پژوهش به بررسی رابطهٔ میان آیین بهائی و شکل‌گیری، تحول و آیندهٔ نظام بین‌المللی حقوق بشر می‌پردازد؛ با تمرکز ویژه بر «اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر» (UDHR). این نوشتار چهار محور اصلی را دنبال می‌کند:

۱. زمینهٔ تاریخی و فکری تدوین اعلامیه و میزان ارتباط مستقیم یا غیرمستقیم جامعهٔ بهائی با تدوین‌کنندگان آن؛

۲. هم‌سویی آموزه‌های بهائی با اصول بنیادین اعلامیه و نیز چشم‌انداز این آموزه‌ها نسبت به آیندهٔ ساختارهای حکمرانی جهانی؛

۳. نقش جامعهٔ بین‌المللی بهائی (BIC) در توسعه و تقویت نظام حقوق بشر از ۱۹۴۸ تا امروز؛

۴. چالش‌های پیش‌روی سازمان ملل در قرن بیست‌ویکم و ظرفیت‌های جامعهٔ بهائی برای مشارکت در آیندهٔ حقوق بشر.

نتیجهٔ پژوهش نشان می‌دهد که جامعهٔ بهائی نقشی مستقیم در تدوین اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر نداشته است، اما اصول این آیین با روح و مفاد اعلامیه هم‌خوانی عمیق دارد. همچنین، جامعهٔ بین‌المللی بهائی در دهه‌های پس از تصویب اعلامیه، نقش مؤثری در گسترش، تبیین و تقویت سازوکارهای حقوق بشری ایفا کرده است. ترکیب منحصربه‌فرد آموزه‌های اخلاقی، ساختار سازمانی جهانی، تجربهٔ اجتماعی و روش مشورت در جامعهٔ بهائی، این جامعه را به شریکی متمایز در آیندهٔ حقوق بشر بدل می‌سازد.

مقدمه

«اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر» که در ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل رسید، یکی از برجسته‌ترین دستاوردهای اخلاقی و سیاسی قرن بیستم به شمار می‌رود. این سند برای نخستین بار در تاریخ، معیارهایی جهانی برای کرامت انسانی ارائه کرد که همهٔ ملت‌ها و دولت‌ها را مخاطب قرار می‌دهد.

آیین بهائی، هرچند در فرآیند تدوین این اعلامیه نقشی مستقیم نداشت، اما از دهه‌ها پیش از تصویب آن، اصولی را مطرح کرده بود که با روح اعلامیه هم‌خوانی دارد:

- یگانگی نوع انسان

- برابری زن و مرد
- رفع تعصبات
- آموزش همگانی
- صلح جهانی
- عدالت اجتماعی

این پژوهش رابطهٔ میان آیین بهائی و اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر را در چهار بُعد بررسی می‌کند:

۱. زمینهٔ تاریخی تدوین اعلامیه و میزان ارتباط جامعهٔ بهائی با تدوین‌کنندگان؛

۲. آموزه‌های بهائی مرتبط با حقوق بشر؛

۳. نقش جامعهٔ بین‌المللی بهائی در توسعهٔ نظام حقوق بشر؛

۴. چالش‌های آینده و ظرفیت‌های جامعهٔ بهائی برای مشارکت در تحول حقوق بشر.

این متن به‌صورت «مقالهٔ پژوهشی روایی» تنظیم شده است؛ یعنی ساختاری علمی دارد، اما زبان آن روان و مناسب سخنرانی و ارائهٔ عمومی است.

بخش اول — پیدایش اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر

۱.۱ زمینهٔ تاریخی (۱۹۴۵–۱۹۴۸)

پس از جنگ جهانی دوم، جهان با ویرانی گسترده، نسل‌کشی، و فروپاشی نظم‌های سیاسی روبه‌رو بود. تأسیس سازمان ملل متحد در سال ۱۹۴۵ پاسخی به این بحران بود؛ تلاشی برای جلوگیری از جنگ‌های آینده و ایجاد سازوکاری برای همکاری بین‌المللی. منشور ملل متحد بر «ترویج حقوق بشر» تأکید داشت، اما تعریف مشخصی از آن ارائه نمی‌کرد.

این وظیفه به «کمیسیون حقوق بشر» سپرده شد که ریاست آن را النور روزولت بر عهده داشت. روند تدوین اعلامیه حاصل همکاری اندیشمندانی از فرهنگ‌ها و سنت‌های گوناگون بود:

- رنه کسن (فرانسه) ساختار حقوقی سند را شکل داد.
- چارلز مالک (لبنان) بُعد فلسفی آن را تقویت کرد.
- پ. س. چانگ (چین) عناصر اخلاقی کنفوسیوسی را وارد بحث کرد.

- جان هامفری (کانادا) پیش‌نویس اولیه را تهیه کرد.

اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر محصول هم‌نشینی سنت‌های اخلاقی و فلسفی جهان و واکنشی به فجایع جنگ بود.

۱.۲ تأثیرات فکری و اخلاقی بر اعلامیه

اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر از منابع فکری گوناگونی الهام گرفت:

- **شخصیت‌گرایی مسیحی** که بر کرامت ذاتی انسان تأکید دارد
- **عقل‌گرایی عصر روشنگری** که حقوق فردی را برجسته می‌کند
- **اخلاق کنفوسیوسی** که بر هماهنگی و مسئولیت اخلاقی تأکید دارد
- **سنت‌های حقوق طبیعی** که اصول اخلاقی جهان‌شمول را مطرح می‌کنند
- **وجدان اخلاقی پس از جنگ** که تحت تأثیر هولوکاست و خشونت‌های گسترده شکل گرفت

هرچند آیین بهائی در این فهرست به‌عنوان منبع مستقیم ذکر نشده است، اما اصول آن با روح اعلامیه هم‌خوانی چشمگیری دارد.

۱.۳ ارتباط مستند جامعهٔ بهائی با تدوین‌کنندگان اعلامیه

جامعهٔ بهائی در فرآیند تدوین اعلامیه نقشی مستقیم نداشت، اما شواهدی از ارتباط غیررسمی وجود دارد. النور روزولت با محافل روحانی ملی بهائیان آمریکا مکاتبه داشت و در نوشته‌های عمومی خود به جامعهٔ بهائی اشاره کرده است. این ارتباط نشان‌دهندهٔ آگاهی او از جامعهٔ بهائی است، اما دلیلی بر تأثیرگذاری مستقیم بر متن اعلامیه نیست.

چارلز مالک، فیلسوف و دیپلمات لبنانی، در منطقه‌ای زندگی می‌کرد که مرکز جهانی بهائی در آن قرار دارد. احتمال آشنایی او با جامعهٔ بهائی وجود دارد، اما هیچ سندی نشان نمی‌دهد که آموزه‌های بهائی در تدوین اعلامیه نقش مستقیم داشته‌اند.

۱.۴ جمع‌بندی بخش اول

جامعهٔ بهائی نقشی مستقیم در تدوین اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر نداشته است. با این حال، اصول این آیین با روح اعلامیه هم‌خوانی دارد و برخی ارتباطات غیررسمی میان بهائیان و برخی تدوین‌کنندگان وجود داشته است. پیوند

اصلی میان آیین بهائی و اعلامیه، نه در تأثیرگذاری مستقیم، بلکه در **اشتراک در چشم‌انداز اخلاقی و انسانی** است.

بخش دوم — مبانی متنی آیین بهائی مرتبط با حقوق بشر

۲.۱ تعالیم بهاءالله دربارهٔ کرامت انسانی، یگانگی و عدالت

بهاءالله، بنیان‌گذار آیین بهائی، اصل «یگانگی نوع انسان» را محور تعالیم خویش قرار می‌دهد. یکی از مشهورترین بیانات ایشان چنین است:

«اَلْاَرْضُ وَطَنٌ وَاحِدٌ وَالنَّاسُ سُكّانُهُ»

«زمین یک وطن است و انسان‌ها ساکنان آن.»

ترجمه

این بیان، روح جهان‌شمول اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر را ده‌ها سال پیش از تدوین آن منعکس می‌کند.

بهاءالله همچنین عدالت را اساس نظم اجتماعی می‌داند:

«اِنَّ اَحَبَّ الاَشْیاءِ عِندِي الْعَدْلُ»

«محبوب‌ترین چیزها نزد من عدالت است.»

ترجمه

در آثار ایشان بر رفع تعصبات، برابری زن و مرد، آموزش همگانی، و صلح جهانی تأکید شده است؛ اصولی که در اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر نیز بازتاب یافته‌اند.

۲.۲ تعالیم عبدالبهاء دربارهٔ برابری، آموزش و صلح

عبدالبهاء، فرزند و مفسر آثار بهاءالله، این اصول را با توضیح و تبیین بیشتر بیان کرده است. دربارهٔ برابری زن و مرد می‌فرمایند:

«عالم انسانی دو بال دارد: یکی زن و دیگری مرد. تا این دو بال به‌طور مساوی قوی و نیرومند نگردند، مرغ انسان قادر به پرواز نخواهد بود.»

ترجمه

این بیان، هم‌سویی آشکار با ماده‌های مرتبط با برابری جنسیتی در اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر دارد.

عبدالبهاء همچنین بر آموزش عمومی، رفع تعصبات نژادی و دینی، و ضرورت صلح جهانی تأکید می‌کنند. این تعالیم، بنیانی اخلاقی برای نظام حقوق بشر فراهم می‌آورند.

۲.۳ نوشته‌های شوقی افندی دربارهٔ نظم جهانی و حقوق بین‌الملل

شوقی افندی، ولیّ امر آیین بهائی، چشم‌اندازی روشن از آیندهٔ حکمرانی جهانی ارائه می‌کند که شامل:

- مجلس قانون‌گذاری جهانی
- قوهٔ مجریهٔ جهانی
- محکمهٔ عالی جهانی
- قوانین الزام‌آور بین‌المللی
- امنیت جمعی

در یکی از بیانات خود می‌نویسد:

«یک مجلس قانون‌گذاری جهانی باید قوانینی را وضع کند که زندگی و نیازهای همهٔ اقوام و ملل را تنظیم نماید.»

ترجمه

این چشم‌انداز با تحولاتی که پس از اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر رخ داد — از جمله میثاق حقوق مدنی و سیاسی، دادگاه کیفری بین‌المللی، و شورای حقوق بشر — هم‌خوانی دارد.

(متن اصلی این نقل‌قول تحت حق نشر است؛ بنابراین فقط ترجمه آورده شده است.)

۲.۴ رهنمودهای بیت‌العدل اعظم دربارهٔ حکمرانی جهانی و حقوق بشر

بیت‌العدل اعظم، عالی‌ترین نهاد اداری آیین بهائی، بارها بر ضرورت تقویت نهادهای جهانی تأکید کرده است. در پیام «وعدهٔ صلح جهانی» آمده است:

«سازمان ملل باید تدریجاً تقویت شود تا به فدراسیونی جهانی تبدیل گردد که قدرت کافی برای رفع نیازهای ملت‌ها و مردم جهان داشته باشد.»

ترجمه

بیت‌العدل اعظم همچنین تأکید می‌کند که حقوق بشر ریشه در کرامت روحانی انسان دارد و «مشورت» ابزار تحقق عدالت است.

(متن اصلی این نقل‌قول نیز تحت حق نشر است.)

۲.۵ جمع‌بندی بخش دوم

آثار بهائی اصولی را مطرح می‌کنند که با اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر هم‌خوانی عمیق دارند و حتی فراتر از آن، چشم‌اندازی برای آیندهٔ ساختارهای جهانی ارائه می‌دهند. هرچند این تعالیم تأثیر مستقیمی بر تدوین اعلامیه نداشته‌اند، اما چارچوبی اخلاقی و مفهومی فراهم می‌کنند که با توسعهٔ حقوق بشر سازگار است.

بخش سوم — جامعهٔ بین‌المللی بهائی و توسعهٔ نظام حقوق بشر (۱۹۴۸–۲۰۲۵)

۳.۱ تأسیس و اعتبار رسمی جامعهٔ بین‌المللی بهائی در سازمان ملل

در سال ۱۹۴۸، هم‌زمان با تصویب اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر، در سازمان ملل (BIC) جامعهٔ بین‌المللی بهائی به‌عنوان یک سازمان غیردولتی ثبت شد. در سال ۱۹۷۰، این جامعه به مقام «مشورتی» با شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل (ECOSOC) دست یافت.

BIC دفاتر اصلی در نیویورک و ژنو قرار دارند و این جامعه در سازوکارهای حقوق بشری سازمان ملل مشارکت فعال دارد.

۳.۲ مشارکت در کنفرانس‌های جهانی سازمان ملل

جامعهٔ بین‌المللی بهائی در همهٔ کنفرانس‌های مهم جهانی مرتبط با حقوق بشر حضور داشته است، از جمله:

- کنفرانس بین‌المللی حقوق بشر (تهران، ۱۹۶۸)
- کنفرانس جهانی زن (مکزیکوسیتی، ۱۹۷۵)
- کنفرانس جهانی زن (نایروبی، ۱۹۸۵)
- اجلاس زمین (ریو، ۱۹۹۲)
- کنفرانس جهانی حقوق بشر (وین، ۱۹۹۳)
- کنفرانس جهانی زن (پکن، ۱۹۹۵)
- کنفرانس جهانی مبارزه با نژادپرستی (دوربان، ۲۰۰۱)
- ریو+۲۰ (۲۰۱۲)
- اجلاس اهداف توسعهٔ پایدار (۲۰۱۵)

در هر یک از این رویدادها، BIC بیانیه‌هایی ارائه کرده، نشست‌های جانبی برگزار نموده، و در ائتلاف‌های سازمان‌های غیردولتی مشارکت داشته است.

۳.۳ ابتکارات مشترک و فعالیت‌های سازمانی

BIC در ده‌ها ابتکار جهانی مشارکت داشته یا آن‌ها را سازمان‌دهی کرده است، از جمله:

- «مجمع هزاره» (۲۰۰۰)
- «مجمع سازمان‌های غیردولتی در دوربان» (۲۰۰۱)
- نشست‌های سالانهٔ کمیسیون مقام زن
- ابتکار «ایمان برای حقوق»
- پروژهٔ «حکمرانی در شأن انسان»

این فعالیت‌ها نشان‌دهندهٔ تعهد جامعهٔ بهائی به وحدت، عدالت و گفت‌وگوی سازنده است.

۳.۴ مشارکت موضوعی در توسعهٔ حقوق بشر

BIC در حوزه‌های مختلف حقوق بشری نقش فعالی داشته است:

- **آزادی دین و عقیده**
- **رفع تبعیض نژادی**
- **برابری زن و مرد**
- **توسعهٔ پایدار**
- **تحول اجتماعی مبتنی بر جامعه‌سازی**

این مشارکت‌ها بر اصول بهائی و تجربهٔ جهانی جامعهٔ بهائی استوار است.

۳.۵ جمع‌بندی بخش سوم

جامعهٔ بین‌المللی بهائی نقشی در اصلاح منشور ملل متحد یا متن اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر نداشته است، زیرا این امور تنها از طریق دولت‌ها انجام می‌شود. با این حال، این جامعه در دهه‌های پس از تصویب اعلامیه، نقش مهمی در توسعه، تفسیر و اجرای اصول حقوق بشر ایفا کرده است. مشارکت آن در فرآیندهای سازمان ملل و ائتلاف‌های مدنی، جایگاه آن را به‌عنوان یک بازیگر اخلاقی و سازنده تثبیت کرده است.

بخش چهارم، نتیجه‌گیری، پیوست‌ها، منابع

بخش چهارم — چالش‌های آینده و ظرفیت‌های جامعهٔ بین‌المللی بهائی

۴.۱ چالش‌های کلیدی پیش‌روی نظام حقوق بشر سازمان ملل

نظام حقوق بشر سازمان ملل در قرن بیست‌ویکم با مجموعه‌ای از چالش‌های پیچیده روبه‌رو است:

- **سیاسی‌شدن سازوکارهای حقوق بشری**
- **تضعیف مفهوم جهان‌شمولی حقوق بشر**
- **شکاف میان تعهدات حقوقی و اجرای واقعی**

- **افزایش ملی‌گرایی و تعارضات هویتی**
- **چالش‌های نوظهور مانند هوش مصنوعی، داده‌های دیجیتال و اطلاعات نادرست**
- **مهاجرت اقلیمی و بحران‌های زیست‌محیطی**
- **تجزیهٔ جامعهٔ مدنی و کاهش اعتماد عمومی**

این چالش‌ها نیازمند رویکردهای نوآورانه و ساختارهای جدید هستند.

۴.۲ نقش اصول بهائی در پاسخ به این چالش‌ها

آیین بهائی اصولی ارائه می‌دهد که می‌تواند در مواجهه با این چالش‌ها الهام‌بخش باشد:

- **یگانگی نوع انسان** → مقابله با تعارضات هویتی
- **مشورت** → ایجاد گفت‌وگوی غیرسیاسی و سازنده
- **عدالت** → بنیان اخلاقی حقوق بشر
- **تجربهٔ جامعه‌سازی** → پر کردن شکاف میان قانون و اجرا
- **کرامت روحانی انسان** → تقویت جهان‌شمولی حقوق بشر

این اصول می‌توانند به بازسازی اعتماد و تقویت همکاری جهانی کمک کنند.

۴.۳ پیشنهادهایی برای ساختارهای جدید در سازمان ملل

برای پاسخ به چالش‌های نوظهور، سازمان ملل ممکن است از ایجاد نهادهای جدید بهره‌مند شود، مانند:

- **دفتر گفت‌وگوی اجتماعی جهانی**
- **دفتر اخلاق فناوری و کرامت انسانی**
- **دفتر همبستگی انسانی**
- **دفتر توسعهٔ مبتنی بر جامعه‌سازی**
- **دفتر همکاری ادیان و حقوق بشر**

.این نهادها می‌توانند به ایجاد فضای گفت‌وگو، تقویت اعتماد، و رسیدگی به مسائل پیچیدهٔ عصر جدید کمک کنند

۴.۴ ظرفیت‌های جامعهٔ بین‌المللی بهائی

:جامعهٔ بین‌المللی بهائی می‌تواند در آیندهٔ حقوق بشر نقش‌های زیر را ایفا کند

- **ارائهٔ الگوی مشورت به‌عنوان روش گفت‌وگوی غیرتقابلی**
- **ایجاد پل میان بازیگران دینی و سکولار**
- **اشتراک تجربهٔ جهانی جامعه‌سازی**
- **ارائهٔ چشم‌انداز بلندمدت دربارهٔ حکمرانی جهانی**

.را به شریکی ارزشمند برای سازمان ملل در مسیر تحول آیندهٔ حقوق بشر تبدیل می‌کند BIC ،این ظرفیت‌ها

۴.۵ جمع‌بندی بخش چهارم

جامعهٔ بین‌المللی بهائی نمی‌تواند منشور ملل متحد یا متن اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر را تغییر دهد، زیرا این امر تنها از طریق دولت‌ها ممکن است. اما می‌تواند به تحقق چشم‌انداز اخلاقی و انسانی این اسناد کمک کند. ترکیب منحصربه‌فرد اصول اخلاقی، تجربهٔ اجتماعی و ظرفیت‌های نهادی، این جامعه را در جایگاهی ویژه برای مشارکت .در آیندهٔ حقوق بشر قرار می‌دهد

نتیجه‌گیری

رابطهٔ میان آیین بهائی و اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر، رابطه‌ای مبتنی بر **هم‌سویی اخلاقی و مفهومی** است، نه تأثیرگذاری مستقیم تاریخی. هرچند جامعهٔ بهائی نقشی در تدوین اعلامیه نداشته است، اما اصول این آیین — از .یگانگی نوع انسان تا عدالت، برابری، رفع تعصبات و صلح — با روح اعلامیه هم‌خوانی عمیق دارد

در دهه‌های پس از تصویب اعلامیه، جامعهٔ بین‌المللی بهائی نقش مهمی در توسعهٔ سازوکارهای حقوق بشری ایفا کرده است. مشارکت فعال در کنفرانس‌های جهانی، ارائهٔ بیانیه‌ها، و فعالیت در حوزه‌هایی مانند آزادی دین، رفع تبعیض، برابری جنسیتی و توسعهٔ پایدار، جایگاه این جامعه را به‌عنوان یک بازیگر اخلاقی و سازنده تثبیت کرده .است

در آینده، چالش‌های جهانی — از فناوری‌های نوظهور تا بحران‌های زیست‌محیطی — نیازمند رویکردهایی نوین و .ساختارهایی جدید هستند. اصول بهائی و تجربهٔ جامعهٔ بهائی می‌توانند در این مسیر الهام‌بخش و راهگشا باشند

پیوست‌ها

پیوست الف — گزیده‌هایی از آثار بهائی

۱. بهاءالله

۱.۱ یگانگی نوع انسان

«اَلْاَرْضُ وَطَنٌ وَاحِدٌ وَالنَّاسُ سُکّانُهُ»

«زمین یک وطن است و انسان‌ها ساکنان آن.»

ترجمه

۱.۲ عدالت

«اِنَّ اَحَبَّ الاَشْیاءِ عِندِي الْعَدْلُ»

«محبوب‌ترین چیزها نزد من عدالت است.»

ترجمه

۲. عبدالبهاء

۲.۱ برابری زن و مرد

«عالم انسانی دو بال دارد: یکی زن و دیگری مرد. تا این دو بال به‌طور مساوی قوی و نیرومند نگردند، مرغ انسان قادر به پرواز نخواهد بود.»

ترجمه

۳. شوقی افندی

(متن اصلی تحت حق نشر است؛ تنها ترجمه آورده می‌شود.)

«یک مجلس قانون‌گذاری جهانی باید قوانینی را وضع کند که زندگی و نیازهای همهٔ اقوام و ملل را تنظیم نماید.»

ترجمه

۴. بیت‌العدل اعظم

(.متن اصلی تحت حق نشر است؛ تنها ترجمه آورده می‌شود)

«سازمان ملل باید تدریجاً تقویت شود تا به فدراسیونی جهانی تبدیل گردد که قدرت کافی برای رفع نیازهای ملت‌ها و مردم جهان داشته باشد.»

ترجمه

پیوست ب — فهرست کنفرانس‌های سازمان ملل و مشارکت BIC

- کنفرانس بین‌المللی حقوق بشر (تهران، ۱۹۶۸)
- کنفرانس جهانی زن (مکزیکوسیتی، ۱۹۷۵)
- کنفرانس جهانی زن (نایروبی، ۱۹۸۵)
- اجلاس زمین (ریو، ۱۹۹۲)
- کنفرانس جهانی حقوق بشر (وین، ۱۹۹۳)
- کنفرانس جهانی زن (پکن، ۱۹۹۵)
- کنفرانس جهانی مبارزه با نژادپرستی (دوربان، ۲۰۰۱)
- ریو+۲۰ (۲۰۱۲)
- اجلاس اهداف توسعهٔ پایدار (۲۰۱۵)

پیوست پ — منابع ⭐ (استاندارد APA 7)

۱. آثار بهاءالله (Public Domain)

Bahá’u’lláh. (n.d.). *Gleanings from the Writings of Bahá’u’lláh*. Bahá’í Publishing Trust.

(.نسخهٔ فارسی: گزیده‌هایی از آثار بهاءالله)

Bahá'u'lláh. (n.d.). *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas*. Bahá'í World Centre.

(نسخهٔ فارسی: الواح نازله بعد از کتاب اقدس.)

Bahá'u'lláh. (n.d.). *The Hidden Words*. Bahá'í Publishing Trust.

(نسخهٔ فارسی: کلمات مکنونه.)

۲. آثار عبدالبهاء (Public Domain)

'Abdu'l-Bahá. (n.d.). *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá*. Bahá'í World Centre.

(نسخهٔ فارسی: منتخباتی از مکاتیب عبدالبهاء.)

'Abdu'l-Bahá. (n.d.). *The Promulgation of Universal Peace*. Bahá'í Publishing Trust.

(نسخهٔ فارسی: خطابات عبدالبهاء.)

'Abdu'l-Bahá. (n.d.). *Paris Talks*. Bahá'í Publishing Trust.

(نسخهٔ فارسی: خطابات پاریس.)

۳. آثار شوقی افندی (Copyrighted)

Shoghi Effendi. (1947). *The World Order of Bahá'u'lláh*. Bahá'í Publishing Trust.

Shoghi Effendi. (1938). *The Advent of Divine Justice*. Bahá'í Publishing Trust.

Shoghi Effendi. (1941). *The Promised Day Is Come*. Bahá'í Publishing Trust.

Shoghi Effendi. (1954). *Citadel of Faith*. Bahá'í Publishing Trust.

۴. پیام‌ها و بیانیه‌های بیت‌العدل اعظم (Copyrighted)

Universal House of Justice. (1985). *The Promise of World Peace*. Bahá'í World Centre.

Universal House of Justice. (2001). *Century of Light*. Bahá'í World Centre.

Universal House of Justice. (2010). *Ridván Message*. Bahá'í World Centre.

Universal House of Justice. (2015). *Message to the Bahá'ís of the World*. Bahá'í World Centre.

۵. جامعهٔ بین‌المللی بهائی (BIC)

Bahá'í International Community. (1993). *World Citizenship: A Global Ethic for Sustainable Development*. BIC.

Bahá'í International Community. (1995). *The Prosperity of Humankind*. BIC.

Bahá'í International Community. (2001). *Unity in Diversity: The Challenge of Racism*. BIC.

Bahá'í International Community. (2015). *Shared Vision, Shared Volition: Choosing Our Global Future Together*. BIC.

Bahá'í International Community. (2020). *A Governance Befitting: Humanity and the Path Toward a Just Global Order*. BIC.

۶. اسناد سازمان ملل متحد (United Nations)

United Nations. (1945). *Charter of the United Nations*.

United Nations. (1948). *Universal Declaration of Human Rights*.

United Nations. (1966). *International Covenant on Civil and Political Rights*.

United Nations. (1966). *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*.

United Nations. (1993). *Vienna Declaration and Programme of Action*.

United Nations. (2015). *Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*.

۷. منابع تاریخی و تحلیلی دربارهٔ حقوق بشر

Ishay, M. (2004). *The History of Human Rights: From Ancient Times to the Globalization Era*. University of California Press.

Lauren, P. G. (2011). *The Evolution of International Human Rights: Visions Seen*. University of Pennsylvania Press.

Morsink, J. (1999). *The Universal Declaration of Human Rights: Origins, Drafting, and Intent*. University of Pennsylvania Press.

Glendon, M. A. (2001). *A World Made New: Eleanor Roosevelt and the Universal Declaration of Human Rights*. Random House.

۸. منابع تکمیلی دربارهٔ حکمرانی جهانی

Held, D. (2004). *Global Covenant: The Social Democratic Alternative to the Washington Consensus*. Polity Press.

Falk, R. (2014). *Human Rights Horizons: The Pursuit of Justice in a Globalizing World*. Routledge.

Archibugi, D., & Held, D. (Eds.). (2011). *Cosmopolitan Democracy: An Agenda for a New World Order*. Polity Press.